6366 Ն· 1890 ՄԱՐՏ 17 ՀԻՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ — 30 ՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖ · ՄԱՐՏ 29 — Ն· 6366

30 ԲԱՐԱ

Մանկական Էջերեար

30 ԲԱՐԱ

Հայ բանվոր ճանթասա 3 տեղա չըզար

Թ. 1 տա իչին սենեվիր Մեհմիտ 7
Խարանպոլ իչին » » 6
օսրա իռնրերի պիզե ալիտ տիր

Գալաթատա, Ազապ-զաբուսունտա Հեշմի մեյտանընտա, Ֆուրունուն զարշըսընտա 298 նիւմերոյու Մանզումի էֆֆեար մաթպաասընտա :

مطبعه وادارەخانەسی
غلطه ده چشمه میدانده ۲۹۸ نومرولی محل مخصوصدر

مظومهٔ افکار
صاحبی امتیاز و مدیر مسئولی
فروبت پانوسیان

١٣٠٦ ՄԱՐԹ ١٧ — ՍԱՀԻՊ ԻՍԹԻՍԱՂ ԿԱՐՄԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ — ١٣٠٧ ՇԱՊԱՆ ٨

ԻԽԹԱՐ ՎԷ ՐԷՃԱ

Կիւնիւնտէ Մանզումէլէրի կէլմէնէն, վէ եախատ էքսիք վէ եա եանլըշ կէլէն զաթլարըն, լութֆէն պէնանէ հիմմէթլէրինի, վէ հէնուզ աղճէ կէօնտէրմէմիշ օլան էֆէնտիլէրին տախի, պէրայի թէշվիգ զաթի իրսալէ քէրէմլէրինի, աֆվլարդ սիլէեէրէք ըէճա իտէրիզ։

ՏԱԽԻԼԻԵԼ

Տիւնքիւ ճումատա Սէլամլըգ ըէսմի ալիսի Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլմուշ, վէ Տիւգ ոը Նաբլ իլէ Իթալեա սէֆիրի վէ սէֆարէթ հէյեէթի, Եըլտըզ սերայի Հիւմայուն միշթէմիլաթընտան օլան զասրը Ալիտէ հաղրը պուլունտուզլարը կիպի, պիր չօգ էճանիպ տախի տաեիրէյի մախսուսէտէ մէվճուտ պուլունմուշլար տըր։

Խիթաբը ըէսմի պէհլինտէ, զաթը մէալիսքիֆաթը հաղրէթի Թաճանարի Բրէնս տը Նաբլըն պուլունտուզու գասրը ալիէ թէշրիֆլէ, իրատէյի Շահանէլէրի իւզէրինէ, ասաքիր թարաֆընտան իճրա օլունան միւքէմմէլ ինէսմի կէչիտի սէյր ու թէմաշա պուլունմուշլար, վէ բրէնս հաղրէթլէրի ասաքիրին ամվար վէ էվզաը գահրամանանէլէրինի թահսին վէ թագտիր իլէմիշլէր տիր։

Մէքթէպի թըպլինէյի Շահանէնին պու սէնէքի իմթիհանընտա 20 էֆէնտի տօգրաթօրլըգ տիբլոմասը ալմըշլար տըր· 17օի ումուրը սրհհիլեէյի պէրրիեէտէ վէ 3ի ումուրը սրհհիլեէյի պահրիեէտէ իսթիխտամ օլունաճագլար տըր։

Պէյրութտան Շամա գատար պիր տէմիր եօլ ինշասը իչիւն, Պէյրութ էնկինլէրի, եէրլի սերմանէ իլէ վէ սըրֆ Օսմանլը պիր չիրքէթ թէշքիլինէ դարար վէրմիշ օլտուգլարընը, վէ Իսլամ թիւճարանընտան Էսէյիտա Մէհմէտ էֆ· իլէ ենինէ Իսլամ թիւճարանընտան տիկէր պիրիսի, պիրէր միլեօն ֆրանգ վիրմէք իւզրէ իսիմէրինի գայա իթտիրմիշ օլտուգլարընը «Նէօլօգոս» եազմըշ տըր։

Սէլանիք թիճարէթ օտասը, Սէլանիք տէմիր եօլու թարիֆէսինին հատտը միւնասիպ թէնզիլի իչիւն, թէշէպպիւսաթը լազմէնին իթթիխաղընա դարար վէրմիշ տիր։

«Էրթուղրուլ» ֆըրգաթինի Սինկարօրտան Ժաբօնեատա հարէքէթ իթմիշ տիր։

Ալմանեա ուսուլի իւզրէ ասաքիրի Շահանէնէ կիյտիրիլէճէք եազըգ պէեազ էլպիսէտէն պիր թազրմը, հուզուրը Բատիշահիէ թագտիմ գելընմըշ տըր։

Պու տէֆա Թրիէսթէտէ վէֆաթ իտէն թէպպաայի Օսմանիեէտէն Եանեալը Բում Եանիւօթի նամ զաթ, Բում միլլէթինէ 125,000 ֆրանգ թէրք իթմիշ տիր։

Դարտան ճօնսընըն թահթը գոմանատասընտա պուլունան «Եդօլ» նամ ինկիլիզ վապորը, Իզմիրէն ինկիլթէրատա կէթմէք իւզրէ իքէն, Բօրթէկիզ սահիլինտէ գազաղէտէ օրմուշ տուր։

Խիւտավէնտիկեար վէ Սէլանիք բօլիս մուտիրլէրինին էմրի պէճանիշլերի պու քէրրէ իճրա օլունմուշ տուր։

Պու տէֆա իճթիմա իտէն Գրգարը մէճլիսի ումումիսինտէ, վալի, Այրատ իթտիկի նութզընտա, ճէզիրէնին վէրկիլէրիլէ թահսիլաթ ուսուլինին, Պապը Ալի իլէ Ինկիլթէրա տէվլէթի արասընտա միւնազրատ օլան մուգավէլէնէ մուվաֆքզ օլտուղունու, վէ հուպուպաթ վէ ալէլխուսուս պուզտայ վէ արբանընը էմնալարզ ուսրէթտէ չօգ օրուպ, քիւլլի իխրաճ օլունտուղունու, վէ իւզիւմէր ազ իսէ տէ, չըգան շարապլարընը էսրի սէնէլէրտէն իեի օլտուղունու, վէ զէյթին մահսուլը չօգ օրմազլա պէրապէր, աղաճլարընը թէքսիր վէ իսլահընա չալըշըլարընը, վէ բամուգ էօշրիւ գալարընը, իխրաճընտա կէօմրիւք բէսմինէ զամմ օլունահաղընը, վէ խիթամ պուլան սէնէտէ, ճէզիրէնին վարիտաթը 149,363 վէ մէսարիֆի 109,963 լիրա օլտուղունու, վէ կէրէք զապթիեէ վէ ատլիեէնին իսլահը, վէ կէրէք էմլաքը մէրհունէնին ազալարմասը զըմնընտա, պաղը նիզամաթ լաեիհալարը թագտիմ գելընաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

«Վիրենթ» նամ ինկիլիզ վապորը կէչէն հաֆթա Սուլինատան կէլմէքտէ իքէն, Ֆէրրօլ էօնիւնտէ գազաղէտէ օրուպ, գարտան իլէ թաեիֆէտէն 8 քիշի գուրթուլմուշլար իսէ տէ, տիկեր 15 քիշի զարգ վէ թէլէֆ օրմուշլար տըր։

Եանեա մէքթուպճուլուղու Եգօտրա մէքթուպճուսու սաատ· Ապտուլլահ էֆ·ենէ Եգօտրա մէքթուպճուլուղու Եանեա մէքթուպճուսու սաատ· Ճէմալ պէեէ,

Եէնի Բազար պիտաեէթի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի Թաշլըճա պիտաեէթի միւտտաիի ումումի մուավինի Քեամիլ էֆ·ենէ,

Թաշլըճա պիտաեէթի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի Եէնի Բազար պիտաեէթի միւտտաիի ումումի մուավինի Մալիք պէեէ թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

Սըրպ իլէ Սէլանիկ տէմիր եօլլարը նազիրեաթընճա իճրա օլունաճագ թէնզիլաթ, ուն, պիրա, տէմիր, բիրինճ, զէյթինեաղը, բէթրօլ կաղը վէ մատէն սուլարընա տաեիր օլաճաղը, վէ Ավթրիա վէ Ալմանեա թիւճճարընընն իշպու թէնզիլաթտէն տօյանը կէրէեի կիպի միւամէֆիտ օլաճագլարը, վէ էմթասյի մէզբիւրէ իխրաճաթընընն դարիպէն բէք զիեատէ թէրբագը իտէճէկի, Վիէննա զաղէթալարընընա օգունմուշ տուր։

Տէրսաատէթ վէ պիլասը սէլասէ բուսուսը մապիսմէսի միւզանէտէսինտէ, Դապաթաշ միլլէթէզիմի Օրիֆ էֆէնտինէ 7000 լիրա զամմ իտէճէկինի միւպէյեին օլարագ մէրճիլինէ պիր իսթիտաա թագտիմ իթմիշ օլտուղունու «Սապահ» տան նազլէն եազմըշ իսիք· ենինէ մէզբիւր զաղէթա, մուսմանիէյէին պու իսթիտաասը նազարը իլթիֆաթա ալընմամըշ, վէ քէնտիսի միւզանէտէնէ պիրէ կիրիշմէմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշտիր· բուտուրը մէզբիւրէնին պու սէնէ եալընըզ պիր սէնէլիկի 19,150 լիրաեա իհալէ օլունմուշ տուր։

Իսքէնտէրիեէտէ չըզան «Ֆարա՝Ալէքսանտրի» զաղէթասը, Մըսրը հէյեէթի նուզզարընճա գարի պէն թէպէտաֆուլաթ վուգու պուլաճաղընը եազմըշ տըր։

Մ· Թուպինինին արապաճլարը մուհաճիր Սալիմ, կէչէն ազշամ Գասրըքէօյատէ Մէօհիւրատարա, Յովհաննէս նամ շախսա թէսատիֆլէ ալաճաղը օլան 50 բարաեը իսթէմիշ, վէ մերզումի Յովհաննէս բարասը օրմասըզընը պէեան իթմէսիղէ, մերզումի Սալիհ էլինտէքի պասթօնըյլա Յովհաննէսի շէարատէն տարպ իթմիշ տիր։

Յովհաննէսին հայեաթը թէհլիքէտէ իմիշ։

50,000 քիւսուր մէթրօ չաեագ, ասաքիրի Շահանէնէ ըուպա եարըլաճաղը կիպի, ենինէ եէրլի գումաշտան զարօթլար եարըլըպ, զէմանընտա ասաքիրէ թէվզի օլունաճագ տըր։

Մալիեէ մէէմուրին վէ քէթէպէսինէ հաֆթալըգ հիսապըյլա վէշիլմէքտէ օլան մէպալիղին, սուրէթի ատիլանէտէ թէվզի վէ թագսիմի զըմնընտա, պու քէրրէ պիր գոմիսիոն թէշէքքիլ իթմիշ տիր։

Բում բախրիզխանէսի թարաֆընտան պու քէրրէ հուզուրը սամիի հաղրէթի Սաորազամիեէ թագտիմ օլունան պիր թագրիրտէ, Բում քիլիսէսի իմթիեազաթը մէսէլէսի հաղզընտաքի իսթիրհամաթը բիյզ նազարը ատիգաթա ալընմասը իսթիրհամ օլունմուշ օլտուղունու «Լ· Հէրալտ» եազմըշ տըր։

Կիրիտ տիվանը հարպը թարաֆընտան, պաղը Կիրիտ միլլէթճիլէրի ալէյհինտէ, ախիրէն սաատը օլան հիւքիւմէր, Պապը Ալի թարաֆընտան ֆէսխ իլէ ճէզայի նազտիեէ թահվիլ օլունտուղու «Ժամանտը Գոնսթանթինօբլա» իշար օլունմուշ տուր։

Միւսաֆիրի խասսիլխասը հաղրէթի Բատիշահի բրէնս տը Նաբլ հաղրէթլէրի, էվվէլքի սապահ, Եըլտըզ սերայի Հիւմայունտան հարէքէթլէ, Տօլմա Պաղչէ սերայի Հիւմայունընընտան թախսիս օլունան Մուշ վապորընա բաքիպէն, Պէյլէր Պէեէինէ կիտիպ, սերայի Հիւմայունը սէյր ու թէմաշա իթտիքտէն սոնրա, Տօլմա Պաղչէեէ ավտէթ, վէ օրատան Իթալեա սէֆարէթխանէսինէ ադիմէթլէ թաամ իթմիշ, վէ սոնրա, Հայտար Բաշանա կէչէրէք, թախսիս օլունան ամա բաքիպէն Իսկիւտար վէ անտէն քիչիք վէ պիւեիք Զամիճաղարա կիտիպ սէյր ու թէմաշա իյլէտիքտէն սոնրա, ավտէթ իյլէմիշ տիր։

Կիտէ, Մապէյնի Հիւմայունտա պիր պեսաֆէթի Սէնիյէ քէշիտէ պույրուլուպ, պունտա ըրենս հաղրէթլէրի, վիքթորիա ֆիլիամ վէ Մապէյնի Հիւմայուն էրքանը քիրամը վէ Իթալեա սէֆիրի վէ սէֆարէթ հէյեէթի հաղրը պուլունմուշտուր։

• •

Միւշարիէյհ հազրէթլէրի տիւն սապահ Ֆէրի Քէօյիւ գապրիսթանընա կիտիպ, Գըրըմ մուհարէպէսի էմնասընտա վէֆաթ իտէն Իթալիա ասքէրինին իպգայի նամը իչիւն ըէքզ օլունմուշ օլան հէյքէլի սէյը ու թէմաշա իթտիքտէն սօնրա, սաաթ 4 բատտէլէրինտէ Մապէյնի Հիւմաեունա ավտէթ իյլէմիշ, վէ Սէլամլըգ ըէսմի ալիսիյլէ ըէսմի կէչիտի թէմաշատէն սօնրա, զաթը հազրէթի Սատրազամիեի Նիշան Թաշընտաքի գօնագլարընտա զիեարէթ, վէ պատէհու Շեյշիեէ վէ անտէն Քեազըտխանէ ճիվարը նա դատար կիտիպ, Մապէյնի Հիւմաեունա ավտէթ իթմիշ, վէ ավտէթլէրինտէ, էճնէպի սէֆիրլէրիյլէ պազը Իթալիա միւթէպէրանընը նէզտինէ գապուլ իյլէմիշ տիր։

Կիճէ մէրասիմ տաեիրէսինտէ պիր զիեաֆէթ քէյֆիտէ պուլրուլուպ, պունտա վի քէլայի ֆիլսամ վէ Մապէյնի Հիւմաեուն էրքեանը քիրամընտան պազրլարը հազըր պուլունմուշլար տըր։

* * *

Բրէնս հազրէթլէրինին եարընը Պրուսաեա վէ եա Իզմիտ թարաֆլարընա սէյահաթ իլէ ելինէ շէհրիմիզէ ավտէթ իտէճէկլի զազէթալարտա օգունմուշ տուր։

* * *

Թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն բրէնս տը Նաբլ հազրէթլէրինէ Մուրասսա, վէ եավէրի հարպընա պիրինճի Մէճիտի Նիշանը զիշանլարըյլա թապիպլինէ տէ պիր միտալեա իհսան պուրուլմուշ տուր։

* * *

Բրէնսի միւշարիէյհ հազրէթլէրի հէր սապահ ալաֆրանկա սաաթ 6տա գալգըպ, էն էվվէլ բէտէրի Իթալիա գրըալընա մէքթուպ եազմագ վէ մէշհուտաթընը գայտ իթմէքլէ մէշղուլ օլմագտա տըր։

* * *

Միւշարիէյհ հազրէթլէրինին ապրիլ 8ինէ գատար շէհրիմիզտէ գալաճաղը մէրվի օլուպ, պատէհու Գաֆգասիաեա վէ մայիս աերընըն 15ինտէ տէ վալիտէսի Իթալիա գրալիչասըյլա Պէրլինտէ պուլունաճաղը Էվրօբա զազէթալարընը հավատիսինտէն տիր։

Թիֆլիստէ պիր գալպազան ճէմիյէթի թարաֆընտան քիւլլիէթլի մէճիտի չըգարըլտըղը Ինկիլիզ զազէթալարընտա կէօրիլտիկինտէն, մէգքիւր մէճիտիլէրին մէմալիքի Շահանէեէ մէնի իտխալի զըմնընտա, թէգայեիւտաթը լազմէ իճրասը իչիւն իճապ իտէնլէրէ էմր վէրիլմիշ տիր։

Ճէզա գանունընընը 163 վէ 164 ինճի մատտէլէրի մագամընա գաեիմ օլմագ իւզրէ գալէմէ ալընըպ մէրիյէթի ահքեամընա իրատէյի Բատիշահի չէրէֆսատը օլան մէվատտը գանունիեէ սուրէթի տիր։

163· — Շէհիր վէ գասապա վէ գարիյեէ տէրունինտէ մէսքիւն վէ զայրը մէսքիւն հէր նէվ էպնիեէ իլէ սէֆիյնէլէրէ ամտէն աթէշ վիրիպ իհրագ իտէն շախս, իհրագ իթտիկի պէնա վէ եա սէֆիյնէ, պաշգասընընը մալի պուլունտուղու, վէ եախսօտ քէնտիսինին մալի օլուպ տէ, աթէշին սիրաեէթլէ պաշգասընընը պինա վէ եա սէֆիյնէսի տախի միւհթէրէգ օլտուղու սուրէթտէ, էկէր իյգա օլունան հարիգ թէլէֆի նէֆսի մուճիպ օլմուշ իսէ, ֆաիլի իտամ, վէ թէլէֆի նէֆսի մուճիպ օլմամըշ իսէ, մուէպպէտ քիւրէք ճէզասըյլա միւճազաթ օլունուր։ ֆագաթ միւհթէրէգ օլան պինա վէ եա սէֆիյնէ քէնտի մալի օլուպ, աթէշ տախի ախէրին պինա վէ եա սէֆիյնէսինէ սիրաեէթլէ իհրագ իթմիշ իսէ, 10 սէնէտէն զիեատէ օլմամագ իւզրէ մուվագգաթէն քիւրէկէ գօնուլուր։

164· — Շէհիր վէ գասապա վէ գարիյեէ խարիճինտէ օլուպ, ինսանա մախսուս վէ եախսօտ գապիլի սիւքնա վէ խթիմալ օլան վէ օլմաեան պինալարա, գօրու վէ օրման վէ հէնուղ թօբրագ իւզէրինտէ պուլունան մահսուլաթա ամտէն սթէշ վիրիպ իհրագ իտէն քիմնէ, իհրագ իթտիկի շէյ, պաշգասընընը մալի իսէ, մուէպպէտէն վէ եախսօտ մուվագգաթէն, վէ քէնտի մալի օլուպ տէ հարիգին սիրաեէթիյլէ ախէրէ մազարրաթը տօգունուր իսէ, մուվագգաթէն քիւրէք ճէզասընա միսթահագգ օլուր· տախի վէ եա խարիճի շէհիրտէ հէր նէվ պինալարընը գաստէն իհրագընա միւթէսատտի օլուպ տէ ֆիիլէ կէօթիւրմէեէնլէր մուվագգաթէն քիւրէկէ գօնուլուր։

22 ըէճէպ 1307
վէ 2 մարտ 1306·

Տախիլիեէ նէզարէթինտէն պու քէրրէ թաամիմէն իրսալ օլունան թահրիրաթտէ, բուխսաթսըզ օլտուղու իչիւն քէօքլէրինտէն գօբարըլըպ չէգարըլմասը լազմ կէլէն թիւթիւնլէրին միգտար վէ քէյֆիյէթինի միւպէյլին իճապ իտէն տէֆթէրին Ռէժի իտարէլէրինտէն թանզիմ վէ իթասըյլա, անընը իւզէրինէ լազմ կէլէն թէտգըգաթ պիլիճրա, բուխսաթսըզ զէր իտիլտիկի թէհագգուգ իտէճէք թիւթիւնլէրին, մէճլիսի իտարէստէն վիրիլէճէք գարար իւզէրինէ, քէօքլէրինտէն գօբարըլըպ չըգարըլմասը, վէ իճրա օլունաճագ թէտգըգաթընը թէէխիրիյլէ Ռէժի իտարէսինին չիքեաեաթընա մահալ գալմամագ իչիւն, թէտգըգաթը լազմէնին 15 կիւն զարֆընտա իճրա իթտիրիլմէսի, վէ շաեէտ պու թէտգըգաթ վէ մուամէլաթտէ մէճլիսի իտարէ իլէ Ռէժի արասընտա պիր իխթիլաֆ զուհուր իտէր իսէ, անընը թէտգըգ վէ ֆասլը իչիւն իչին մէհաքիմի նիզամիեէեէ պըրագըլմասը խուսուսլարընընը ուսուլ իթթիխաղը գարարլաշտըրըլարագ, սուրէթի գարար իճապը մասլահաթա մուվաֆրգ կէօրիւնմէսիյլէ, մուամէլաթը մէգքիւրէտէ մէճլիսի իտարէ իլէ Ռէժի պէյնինտէ իխթիլաֆ զուհուր իթտիկի հալտէ, պու իխթիլաֆընն մէհաքիմի նիզամիեէեէ թէվտիինտէն ոարֆը նազարլա, գազատէ իսէ, լիվա, վէ լիվատէ իսէ, վիլաեաթ մէճալիսի իտարէսինճէ թէտգըգ օլունմասը, վէ վիլաեաթտէ զուհուր իտէճէք իխխիլաֆընն տա պուրաեա իշարը գարար իթթիխաղ օլունմուշ օլտուղու մուհարրէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւն Ազգային Ժողով, Ամենսրբազան Պատրիարք Հայր Հազրէթլէրինին նախագահլըղը, վէ իքինճի ատենապետ Քրիստոստուր էֆէնտինին բիեասէթիյլէ քիւշատ օլունմուշ, վէ կէլէճէք տէֆա մէճլիսին աչըգ օլմասընա, եանի գաբալը օլմագ լըզա տայիր պիր լիւզում պուլունմամասընա գարար վիրիլմիշ, վէ Կաթողիկոս Ինթիխապը մէսէլէսինէ տայիր պիր գաչ նէֆէր երեսփոխան էֆէնտիլէրին նութգլարը տեյնէնիլմիշ իսէ տէ, խիթամ պուլմատըղընտան, տէվամը կէլէճէք տէֆաեա գալմըշ տըր։

Կէչէն տէֆա, Մուրատեան վարժարան Վասիյէթի հագգընտա թագտիմ իթտիկիմիզ սիւալին ճէվապը կէլմիշ օլմատըղընտան, օլ պապտէ, Քաղաքական ժողով թարաֆընտան Մկրտիչ էֆէնտի Մանուկեան ճէվապ վիրէրէք, ան գարիպ լազմ կէլէն ճէվապըն վիճուտէ կէթիրիլմէսի միւրատիյլէ, մատտէնին, Խառն ժողովա թէսլիմ իտիլտիկինի պէեան իյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր ճէվապա պէքլէմէքտէ օլտուղումուզ հալտէ, պիզ եինէ քէնտի պահսըմըզա տէվամ իտէրիզ։

* * *

ԷՕՔՍԻԻԶ ՎԷ ՖԱԳԸՐ ԶՕՃՈՒԳԼԱՐԸՆ ՀԱԳԳԼԱՐԸ

վէ եախսօտ

Եէ-ղ դէն էվ Եախսօտ Իէ-ղ դէ-ռ Էէ-ղ դէն Լէրուլէ դէր Հէ-ղ

(6365 Նէ-մէրոռն պոէյեէ)

Նասրլ քի չըվալիէ միսիս Ջունդ Թարաֆընտան, պունտան 35 սէնէ մուգատտէմ թապ ու նէշր իթտիրիլէն պիր բիսալէտէն տախի անլաշըլմըշ տըր, մէգքիւր վասիյէթտէն մագսէտ պաշգա հիչ պիր չէյ օլմաեըպ, անճագ ումում միլլէթիմիզին էօքսիւզ վէ ֆագըր չօճուգլարընընը թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն իյլէմէլէրի օլմուշ տուր, հալպուքի, միլլէթիմիզ վէ եախսօտ Բաթրիգխանէսիզ, պու կիւնէ հալտէ պուլունմուշ իսէ, 60սէնէտէն պէրուտէ, զանն իտէրսին քի ուեուշուգլուգ իլլէթինէ ուղրամըշ օլտուղունտան, իհգագը հուգուգա ասլա չալըշմամըշ տըր, քէնտի վազիֆէյի մուգատտէսէսինի թանըմամըշտը, վէ պազը քէրրէ կէրչի պէօյլէ պիզիմ կիպի սէս չըգարան զաթլար զուհուր իթմիշ իսէտէ, պիրեր վարպեուլիք իլէ եա սուս իթտիրմիշլէր, վէ եախսօտ ունութտուրմուշլար տըր, պա՛գալմ պիզիմ կիւնիւմիզտէ տախի, այնի էմանէթէ խիեանէթ թարիգինի թութմագլըղա թէնէզզիւլ վէ իրթիքեաթ օլունաճա՞գ մը տըր··։

Մէգքիւր հուգուգ տավասընա գրեամ օլունտուղունտա, պիթթապի, պիր խայլի մէսարիֆէ լիւզում կէօրիլէճէք տիր, վէ չիմտիեէ գատար իհմալ օլունմասընատա, պաշլըճա մէգքիւր բարա խուսուսու, ալտըղըմըզ մալիմաթա նէզարէն սէպէպ կէօսթէրիլմիշ, վէ էօյլէլիքլէ թէէխիրինէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր··· հէրնէ հալ իսէ, չիմտիլիք օրալարընը գաբաեալըմ։

Մէգքիւր տավաեա գրեամ օլունմազտան, վէ պիր խայլի մէսարիֆաթատա գաբու աշըմազտան էվվէլ, պիզճէ էն զիեատէ էլզէմ օլան, պիր քէրրէ Ինկիլթէրա տէվլէթի ֆէխիմէսի սէֆարէթինէ միւրաճաաթ իլէ, Մատրաս շէհրի հիւքիւմէթի մահէլլիյեսինէ քէյֆիյեթին եազըլմասընը, վէ Մուրատեան վասիյեթինին սուրէթի իլէ, ժահքէմէճէ վիրիլմիշ օլան հիւքմ ու գարարընընը, վէ օլ վագթին զազէթալարընտա տէլճ իտիլէն իլանաթընն Ինկիլիզճէ սուրէթլէրինին, ըէսմէն թաստիգլի օլարագ, պու թարաֆա կէօնտէրիլմէսինի ըէճա իթմէք, վէ սալթ լազըմ կէլէն մէսարիֆաթընը վիրմէք տիր, վէ պատէհու արիզ ու ամիգ թէֆէքքիւրտէն սօնրա, սաեէյի ատալէթ վաեէյի հազրէթի Փատիշահիտէ, պա իսթիտա Իթալեա հիւքիւմէթինէ միւրաճաաթ պիրլէ, նիզամը տաեիրէսինտէ տավաեա գրեամ իյլէմէք տիր· վէ հալիյլէ, հինի իզ թիղատտէ, Ավսթրիա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրինէ միւրաճաաթ իլէ, մուգայեէտ պուլունան վագաալարընընը գայտարընընը սուրէթլէրինի էլտէ իյլէմէք տիր։

(Տէվ-Դ)

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Փոխ· Ազգային Պատրիարքարանի

Երեւանցի Նազար Գիւվարգեղեան և Նոր Նախիջեւանի Խարախանբէկլու գիւղի բնակիչներէն Շուշան Պետրոսեան անուն կին մը, առաջինն՝ 10 և վերջինն՝ 7 տարիէ ի վեր անյայտ եղած են։

Ցիշեալներէն Նազար՝ 40 տարեկան է փոքրահասակ, թիկնաւէտ, մեծափոր, մազերն, յօնքերն, ընչայքն ու մորուքն՝ սեւ, աչքերը՝ թուխ, քիթն, բերանն և ծնօտն՝ չափաւոր և երեսը՝ փոքր մի ծաղկաւէր։

Իսկ Շուշան՝ 30 տարեկան է, միջահասակ, մազերն ու աչքերն՝ սեւորակ, քիթն ու բերանն՝ չափաւոր, և ծնօտը՝ բոլորակ և դէմքին վրայ ուրիշ նշան չունի։

Կը յանձնարարուի արդոյ ազգայնոց, որ, եթէ երբէք յիշեալ անձանց ո՛ւր, ողջ կամ մեռած լինելու մասին տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանի ծանուցանել ի գիտութիւն։

25 յունվար 1890

ՍԱՐԱՅԻՑԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՏԱԼԸ

Մարտ 17

Էսկ· Ում· տիւն ագ· գբ· Գ· Բ	19-36
» » » էն եիւքսէք	19-36
» » » էն աշաղը	19-35
Պու սապահ աշըլտը · · ·	19-35
Իսթիգ· տախ· տիւն գաբ Գ· Բ·	55-34
» » էն եիւքսէք	54-20
» » էն աշաղը	55-30
» » աշըլտը · ·	55-35
Մըսըր միւթթահրտ գաբ· ·	–
Պու սապահ աշըլտը · · · ·	–
Սէրի Ա· · · · · · Գ· Բ·	40-
» Բ· · · · · · · · · ·	24-
» Գ· · · · · · · · · ·	20-
Բումէլի չըմէնտըֆէրի · ·	71-27-50
Ալգէճ ֆայիզի · · · · · ·	6-
Բաբօր, ղուրուշ · · · · · ·	–
Հէվալէսիզ » · · · · · ·	7-50

ՊԱՆԴՈՒԽՏԻ ԱԳՈՒՈՆԼԱՐԸ

Գոլդ ֆէնէրալ . . . . Դ. Բ.	8 30
Նոր անպոլ պանգ ը. Դ. Բ.	7-14
Յոսիէթէ ֆէնէրալ	4-30
Թրանվայ . . . . . Գ. Բ.	4-78

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օսմ. վր. 100 ղշ. տան	Ղշ. Փ.
Պէնագ Մէհ. Ֆարգը .	108- 5
Մէքմանիք » .	100-30
Պէշլիք » .	103-20
Ալթընըզ » .	103-20
Ինկիլիզ լիրաան	110-14
Ֆրանսըզ լիրաան	87-29
Բօլ	90-20
Գրիմից ալթունու	51-10
Գարպոն գայմէսի	8-35
Ֆիորին, % 3	10-70
Ֆրանգ, % 3	22-92-50
Լօնտրա, 3 այ վատէ	109-30

ԹԱՍՖԻՑՆԷ	Ղշ. Փ.
Լիր	11-
Ռուֆագ	10-

ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՍՈՒԹԵԱՆ

Ի պէտս դպրոցաց

Ե. տպագրութիւն բազմապատկեր

Հրատարակիչ

Վ. Ց. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Այն դասագիրքն պատրաստուած է մանաւորապէս Հայ տղայոց և Ազգային վարժարանաց համար, և իւր այս հինգերորդ տպագրութեան առթիւ նմանօրինակ դասագրոց հետ բաղդատուած և բարեփոխումներ եղած է։

Գինն անհաւատալի աժան՝ գրքի մեծութեան, դիրքին և կազմին նայելով, այսինքն 100 փարայ։ Դպրոցայց 100ին 20 զեղչ։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԹԻԼԻԿՐԱՖ

Վիէննա 25 մարտ.

Պիւտճէ դօմիսիօնընտա, թիճարէթ Նազրը, հիւքիմէթ շրմէնարքիէրլէրինին եօլճուլար հագգընտաքի եէնի թարիֆէսինին ապրիլ կտէն իթիպարէն մէրի վէ միւթէպէր թուլթուլաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։ պիրինճի մէվզը իշիւն քիլօմէթրօ պաշընտա 3, իքինճի իշիւն 2, իւշիւնճիւ մէվզը իւշիւն 1 Դրաղէր ախզ օլունաճագ տըր։ շրմէնտրֆէր խաթթը 50ի՝ր քիլօմէթրօլըգ գըսմարա թագսիմ օլունմուշ տուր։

Պէրլին 26 մարտ.

Իմբէրաթօր, գօնթ ՀէրպէրՊիզմարգըն իսթիֆասընը պիլգապուլ խարիճիեէ նէզարէթինի պաշ վէքիլ ժէնէրալ Գաբրիվիեէ թէվտի իմմիշ տիր։

Բարիզ 26 մարտ.

Ժէնէրալ Պուլանժէ Մ. Լէզանա իրսալ իմմիշ օլտուղու մէքթուպտա, էկէր քէնտիսի հարպիեէնաղրը թարաֆընտան մուհաքէմէ թահթընա ալընաճագ օլուր իսէ, Ֆրանսաեա ավտէթ իտէճէկինի պէեան իմմիշ տիր։

Լօնտրա 26 մարտ.

Գրալիչա էքս-Լէ-Պէնէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իմմիշ տիր։ 5 կիւն գալաճագ տըր։

Պէլկրատ 26 մարտ.

Սըրպիա իսթիգրազընը 4 գաթը գատար միշթէրի զուհուր իմտի։

Սօֆիա 26 մարտ.

Պինպաշը Բանիչա, իսթինթագտաքի իգրարընտա, քէնտիսի Գուլկարիսթան իլէ Ռուսիանընը ալտասընը պուլմագ էֆքեարընտա պուլունմուշ օլտուղունու սէոյլէմիշ տիր։

Բարիս 26 մարտ

Զիրաաթ նազրը, մէճլիսի մէպուսանտէ, պուլաշրգ մահալլէր հայվանաթընըն մէնի իտխալի շիմտիքի հալտէ միւմքինսիզ օլտուղունու, վէ զէպհ օլունմուշ օլան հայվանաթըն իտխալի տէ թիճարէթ մուահէտէլերի իգթիզասընճա մէն օլունամաեաճաղընը պիլպէեան, իտխալաթըն զիեատէլիկինին մէհազիրի հազրբէսինին տէֆ օլունմասընա պէրլէնիլմէք իգթիզա իթտիկինի տէրմիեան իթմիշ, վէ պու բէյ թասվիպ իտիլմիշ տիր։

Պէլկրատ 26 մարտ.

Ռուս բէթրօլ կազընըն ախզ ուիթասը վէ Պէլկրատտա վէ եա տիկէր պիր եէրտէ պիւեիւք հավուղլար ինշասը հուզուզ վէ իմմիեաղը, կակարին նամ Ռուս զումբանեասընա վէրիլմէք իւզրէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան Սգուրչինա մէճլիսինէ պիր գանուն լաեիհասը թագտիմ օլունմուշ աուր։

Ռոմա 26 մարտ.

Իմբէրաթօր Կիյեօմ վէ քէզա պաշ վէքիլ, Իթալեանընն Պէրլին սէֆիրինէ, պաշ վէքիլին թէպտիլի, իմմիֆագը միւսէլլէսին էսասընա պիր կէօնա թէէսիրի օլմատըղընա, վէ Իթալեա իլէ Ալմանեանընն միւնասէպաթը քէմաֆիւսասպրգ տօսթանէ վէ սամիմանէ օլմագտա պէր տէվամ օլաճաղընա տաեիր թէէմինաթ վէրտիքլէրինի «Թրիպիւնա» եազմըշ տըր։

Գօլոնեա 25 մարտ.

«Գօլնիչէ Ցայթունկ» ղազէթասը, Օսմանլը վէ Ալման թիճարէթ մուահէտէսի միւզաքէրէսինտէն թարաֆէյնճէ նէթաեիճի մէմուն հասը օլտուղունու, վէ իքի տէվլէթին միւնասէպաթը հասէնէսի պէր տէվամ օլուպ, իյէրիտէ տահա իեի օլաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

Լօնտրա 25 մարտ.

Խարիճիեէ միւսթէշարը, մէճլիսի մէպուսանտէ, Սուաքին ճիվարընտա Արապլար միեասընտա պիր միւտհիշ գահթ հիւքիւմէթրմա օլուպ, բէք չօգ վէֆիեաթ վուգու պուլտուղունու, վէ մահալլի իանէ գօմիսիօնը թարաֆընտան էրզագ թէվզի օլունմագտէ իսէ տէ, քեաֆի օլմատըղընը, վէ Սուաքին գօնսօլօսընըն քէնտիսինէ բարա իրսալընը թալեպ իթտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 24 մարտ.

1852 սէնէսի 100տէ 5 ֆաեիզի իսթիգրազըն պէտէլի քեամիլէն թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, 100տէ 4 ֆաեիզ իլէ 75 միլեօն ռուբլիլիք իւշիւնճիւ պիր իսթիգրազ ագտընա տաեիր էմրի իմբէրաթօրի սատրը օլմուշ տուր։ պէտէլի 89 սէնէ զարֆընտա թէէտիեէ օլունաճաղը կիպի, 1900 սէնէսի յունվար աեընտան էվվէլ, պէտէլինին թէսվիյեէսի եախօտ թահվիլաթը մէվճուտէնին թէպտիլի վէ եախօտ ըէէսիւլմալ իմա օլունան թահվիլաթըն թէզեիտի միդտարը կիպի, թէտապիր իճրա օլունմամասը մէշրուութ տուր։ 1890 սէնէսի յուլիսին պիրինճի կիւնիւ պէտէլի իմա օլունմագ իւզրէ, իպթալը մուպարրէր օլան 1862 իսթիգրազ թահվիլաթընը հաֆիզ պուլունանլար, թահվիլաթը մէդքիւրէեի իսթիգրազը ճէտիտ թահվիլաթը մուգապիլինտէ թէպտիլ իտէպիլէճէքլէր տիր։

Եէնի թահվիլաթ իշիւն, Ռուսիատա, Ալմանեատա, Ինկիլթէրատա, Ֆրանսատա, Ամսթէրատամտա, Պրիւքսէլտէ վէ Նիւ-Եօրդտա միւշթէրի դայտ օլունաճագ տըր։

Վիէննա 27 մարտ.

Պուլկարիթանտէ Ալման ժէնէրալ գօնսօլօսը, Ինկիլթէրա իլէ ագտ օլունան մուահէտէ էսասը իւզէրինէ, Ալմանեա իլէ պիր թիճարէթ մուահէտէսի ագտը իշիւն միւզաքէրաթա կիրիշմէսի զրմընընտա, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինի տավէթ իմմիշ տիր։

Ռոմա 27 մարտ.

Մ. Գրիսբի, մէճլիսի աեանտա, բրէնս Պիզմարգէն իսթիֆասըյլա իթթիֆագը միւսէլլէսին պիր վէճհլէ թէպէտտիւլ իմմէեէճէկինի, վէ Իթալիա մէդքիւր իթթիֆագ տախիլ օլմասըյլա իեի իմմիշ օլտուղունու, վէ զաթէն տախիլ օլմամըշ օլսա իտի, չիմտի իթթիֆագը մէդքիւրէ տախիլ օլմաղա մէճպուր օլմուշ օլաճաղընը, վէ թէսլիհաթըն էվրօբանընն ահվալը մէշքիւքէսի նէթիճէսի իտուկինի, վէ Իթալեանընն թէսլիհաթը տիկէր տէվլէթլէրինքիտէն տուն իսէ տէ, ահվալը հաղրբէյի ասքէրիեէ սաեէսինտէ հէր կէօնա իհթիմալաթա գարշը կէլէպիլտիկինի, վէ Իթալեա պիմարաֆլրգ մէսլէքինէ սիւլիւք իմմիշ օլսա իտի, տահա զիեատէ թէսլիհաթ վէ թախսիսաթա միւհթաճ պուլունմուշ օլաճաղընը պէեան իմմիշ տիր։

Պէրլին 27 մարտ.

Բրէնս Պիզմարգ վէտտա իշիւն հուզուրը իմբէրաթօրիտէ գապուլ օլունուպ, պէյնլէրինտէ 3 չէրեէք սաաթ գատար միւլագաթ վագը օլմուշ տուր։

Իմբէրաթօր Վիլհէլմ, պաշ վէքիլին թէպէտտիւլի իքի տէվլէթ պէյնինտէքի միւնասէպաթը սամիմանէ վէ տօսթանէեէ վէ իթթիֆագը միւսէլլէսէ պիր կէօնա թէէսիրի օլմատըղընը, Ավթրիա պաշ վէքիլինէ իշար վէ պէեան իմմիշ տիր։

Ամէլէ գօնֆէրանսը միւնասէպէթիյլէ, Ալմանեա իմբէրաթօրըյլա Բաբա արասընտա թաաթի օլունան թահրիրաթըն Ֆրանսըզճա սուրէթլէրինի ըէսմի զաղէթա նէշր իմմիշ տիր։

Պուքրէշ 27 մարտ.

Յիւն Ռումանեա գրալըզընընն 9ընճը սէնէյի տէվրիեէյի թէէսիսի մէրասիմի իճրա օլունմուշ տուր։

Աթինա 27 մարտ.

Եունան հիւքիւմէթի, Միսուլիս նամ սէրի հարպ սէֆիյնէսինի Զէրիկօեա իրսալ իտիպ, մանօվրա իմմէքտէ օլան տօնանմա ֆիլօսընընտա օրաեա կիմմէսինի էմր իմմիշ տիր։

Խարիճիեէ նազրը, Իթալեա հարպ սէֆիյնէլէրինին, Կիրիտ իլէ Զէրիկօ արասընտա, Եունան սէֆիյնէլէրինի թահրը նէզարէթէ ալըպ թաազըպ իմմէքտէ էլտուղլարը հավատիսինի մէճլիսի մէպուսանտէ թէքկիպ իմմիշ տիր։

ՄԷԿԹՈՒՊ

ՄՈՒԽԹԻՐԻ

Գ.

Իքինճի մուխթիրէմիզտէ, Գայսէրիյեէ Առաջնորդու Դերապատիւ Տրդատ վարդապետին եպիսկոպոսլուգ բիւթպէսինէ թէրֆիլի արզուսինէ տաեիր, վաթանտաշլարըմըզա իրիթապէն վագը օլան իխլիթարաթըմըզին սէվէրէքի օլարագ, օլ պապատէ իմմիշ օլտուղումուզ պագը սիւալլէրին ճէվապլարընը, թէշէքքիւր իտէրիզ քի, պու տէֆա 6362 նիւմէրոյու Մանզումէտէ տօղաեըսըյլա գըրաաթ վէ միւթալէա իլէտիք։

Մաէլ մէմնունիյեէ նազարը թագտիրէ ալընտը քի, պիզիմ, վէ պիզիմ կիսիլէրին արզուսինէ թէվֆիգան, վուգու պուլան իխթարըմըզ իւզէրինէ, մահէլլինտէ, հէման Գաւառ. Ընդհ. ժողով պիլ իճթիմա, միւմայիլէյհին եպիսկոպոս թագտիսի հագգընտա, կէչէն սէնէ սէպգաթ իմմիշ օլան գարարլարընը թէէեիտլէ, իգթիզա իտէն չէհատէթնամէսինին իթասը իսթիրհամընը հավի, ճանիպի Բաթրիգխանէեէ արզը քէյֆիյէթ իմմիշ իսէտէ, միւմայիլէյհ Գեր. Տրդատ վարդապետ, քէմաֆիւսասպրգ, «հէնուզ վագթի տէկիլ տիր» տէյի ռուսի մուխալէֆէթ կէօսթէրմէքտէ, վէ պու մուխալէֆէթինէտէ, եպիսկոպոսլուգ իշին, թապիի, պիր էյեամ՝ վիճակտան միւֆարէգաթ իմմէք լազըմ կէլէճէկինտէն, էնայի ղայպուպէթինտէ, Ս. Կարապետ վանքընտա թէէսիս իտիլմիշ օլան մէքթէպի ճէտիտին, վէ տէրտէսթի ռուսէթ պուլունան պագը մէսալիհի միլլիյէէնին շիրաղէտէն չրզ աճաղընը, սէպէպ իմմիխազ իմմէքտէ իմիշ։

Իշպու վուգուաթ վէ մալիումաթ, հէր նէ գատար էֆքեարըմըզը պիր տէրէճէեէ գատար թէսքին իլլէմիշ իսէտէ, տօղրուսու վիճտանըմըզը, պիր վէճհլէ թէէմին իտէմէմիշ տիր։

Զիւնքի, միւմայիլէյհին պու պապտէ իրաեէ իմմիշ օլտուղումուզ մահղուրլար, վիճակըմըզին պիր Եպիսկոպոս Առաջնորդու օլմասընընն էշէտտի լիւզումինէ, վէ պու եիւզտէն հուսուլէ կէլէճէկի մէլհուզ օլան էնվայի մէնֆաաթը մատտիյեէ վէ մանէվիյեէեէ տաեիր օլարագ, մուգատտէմա թաատաա իմմիշ օլտուղումուզ էսպապը միճիպէնին էն զաեիֆինէ պիլէ մուգապէլէ իտէմէզ։

Իմտի, պու տէֆա պիրազ տահա իլէրի կիտէրէք, իլավէմէն շուրասընընտա պէեան իտէրիզ քի, պու կիւնքի կիւն ումում միլլէթիմիզին, պութբէրէսթլիկին զուլմէթի միւտհիշէսինտէն թախլիսի կիրիպան պիրլէ, Խրիսթիեանլրգ նուրուլլա թէնվիր օլունմասընընա, վէ խէլաս վէ իհեասընընա սէպէպ օլմուշ օլան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչին, բէրվէրտէկեահը պուլունան պիր պէլտէյի մուհիմին, վէ էսասէն անըն թէէսիսքէրատէսի օլան պիր ուլու վէ շէրիֆ վանքըն, պիր Եպիսկոպոս Առաջնորդու օլմամասընը, էյլէ մահզուրլար իլէ հաղմ իտէպիլմէքլիք, զանն իտէր իսէմ, հիչ պիր միլլէթբէրվէր վէ վաթանընը սէվէր օլան զէվաթըն էլինտէն կէլմէզ։

Պինաէն ալէյհ, կէրէք ասլընա հիւրմէթ ու իհթիրամ զըմընընտա, վէ կէրէք քիւլլի մուհասէնաթ, վէ

մէնֆաաթընը մուհաֆազա իչին, Ֆայսէրիյնէ կիպի պիր պէլտէյի ադիմին, Առաջնորդուղու չէրէֆինի պագը սաղլամագ վազիֆէսինի իյֆա եօլունտա, միւմաիլէյհ Գեր. Ցրդատ վարդապետին, մուվագգաթէն պիր վէքիլ թայնին, վէ անընվասրթասըյլա պէեան օլունան մահզուրլարընը ատէմի վուգուլինի թէէմին իտէրէք, մահէլլի Ընդհ. ժողովունուն գարար վէ արզուսինի թէրվիճ վէ թէնֆիզ իթմէսինի, ան սամիմ իւլ գալպ ըէճա, վէ շիմտիլիք պու գատար իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

Վէ շունուտա իյալէ իտէրիզ քի, մէսէլէնին շու շիմտիքի պուլունտուղու սաֆտէրունլուգ նօղթասընտան, նիւքթէպինլիք տէրէճէսինէ ինթիգալ իթմէմէսի իչին, լազըմ կէլէն իդտամ վէ իհթիմամատիրիզի հիմմէթ օլունմասընը տահի, հէյսիէթի միհթէրէմէյի մէճալիսի մահէլլիյէսէն գավվիսէն մէէմուլ իյէրիզ։

Ց. ՊԱԼԸԴՃԵԱՆ

ՊԷՆԼԻՏԷՆ

Միւէլլիֆ,

Մէսմուաթը աճիզանէմիզէ կէօրէ Պրուսալը տիւրկէր Ակոբ Նամընտա պիր շախսըն, պիր վազըթտան պէրու արանըլմագտա օլտուղու սէօյլէնմէքտէ իսի, մահը հալին 6 նճը չարշէնպիհ կիւնիւ, գասապամըզ տախիլինտէ պուլունան Գարսագ գարիյէսի Թաղ. խորհուրդ ազալարընըն վասրթասըյլա, մերգումմ, քէնտի զէվճէսիտէ պէրապէր օլտուղու հալտէ տէրտէսթ իտիլէրէք, Իզմիտ առաջնորդու Գեր. Ստեփան սրբազանա թէսլիմ իտիլմիշ, վէ պազը էրպապը վուգուֆտանտա պիթթահգըզ, մերգումուն զաթէն Պրուսատա էվլի օլտուղու հալտէ, հէր նէ սէպէպ մէպնի իսէ պիլինէմէմիշ տիր, զէվճէսիյլէ իմթիղաճ իտէմէտիկինտէն, պիր նէֆէր սազիրէ զըզ էվլատը իլէ զէվճէսինի թէրք պիրլէ, Եալովա Նահիյէսինէ թապի Շագշագ թէմիյնէ օլունան գարիյէէէ կիթմիշ, վէ օրատա իսքեան իթմէքտէ իքէն, եէրլիտէն պէտպախթ պիր զըզ իլէ տախի, Շագշագ գարիյէսինին քահանասը Տ. Կարապետ հայր մաարիֆէթիլէ էվլէնմիշ տիր։ Մերգումուն Պուրսատաքի զէվճէսինին էլեէմ պէրհաեաթ օլտուղուտա իշիտիլմէքտէ տիր։ Իմտի, Փաթրիգ խանէնին նազարը տիգգաթընը աճիզանէ տավէթ իտէրի մ

Պուրսա գազասընտա ...

ՊԷՆԼի գարիյէսի.

9 մարտ 1890.

(Մանրամ)

Պունտան օթուզ սէնէ էվվէլ կէլինճէէէ տէկին, մէտէնիյէթին հէր ֆէրայիղինի պիլմէքտէ տէկիլ իտիք, խաւարեալ իտիք, վէ նիզամնամէտէնտէ մահրում իտիք, հալպուքի շիմտի նիզամնամէմիզ վարտը, կրօն. վէ Քաղ. վէ հաթթա Ազգային ժողովարըմըզ վար տը, մէտէնիյէթտէտէ գուլաճ գուլաճ, վէ ֆարսախ ֆարսախ իլէրու կիթտի. գըրգէլլի սէնէ էվվէլ երքէքլերիմիզ գալբագ վէ սարըգ թաշըմագտա, ճիւպպէ պինիշ, վէ մէսթ իլէ բապուճ կինինմէքտէ, վէ սէտիրտէ մինտէրտէ օթուրմագտէ օլուպ, վէ գատընլարընը մէնֆաաթընը մուհաֆազա իչին, Ֆայսէրիյնէ կիպի պիր պէլտէյի ադիմին, Առաջնորդուղու չէրէֆինի պագը սաղլամագ վազիֆէսինի իյֆա եօլունտա, միւմաիլէյհ Գեր. Ցրդատ վարդապետին, մուվագգաթէն պիր վէքիլ թայնին, վէ անընվասրթասըյլա պէեան օլունան մահզուրլարընը ատէմի վուգուլինի թէէմին իտէրէք, մահէլլի Ընդհ. ժողովունուն գարար վէ արզուսինի թէրվիճ վէ թէնֆիզ իթմէսինի, ան սամիմ իւլ գալպ ըէճա, վէ շիմտիլիք պու գատար իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

Վէ շունուտա իյալէ իտէրիզ քի, մէսէլէնին շու շիմտիքի պուլունտուղու սաֆտէրունլուգ նօղթասընտան, նիւքթէպինլիք տէրէճէսինէ ինթիգալ իթմէմէսի իչին, լազըմ կէլէն իդտամ վէ իհթիմամատիրիզի հիմմէթ օլունմասընը տահի, հէյսիէթի միհթէրէմէյի մէճալիսի մահէլլիյէսէն գավվիսէն մէէմուլ իյէրիզ։

Ց. ՊԱԼԸԴՃԵԱՆ

ՊԷՆԼԻՏԷՆ

Միւէլլիֆ,

Մէսմուաթը աճիզանէմիզէ կէօրէ Պրուսալը տիւրկէր Ակոբ Նամընտա պիր շախսըն, պիր վազըթտան պէրու արանըլմագտա օլտուղու սէօյլէնմէքտէ իսի, մահը հալին 6 նճը չարշէնպիհ կիւնիւ, գասապամըզ տախիլինտէ պուլունան Գարսագ գարիյէսի Թաղ. խորհուրդ ազալարընըն վասրթասըյլա, մերգումմ, քէնտի զէվճէսիտէ պէրապէր օլտուղու հալտէ տէրտէսթ իտիլէրէք, Իզմիտ առաջնորդու Գեր. Ստեփան սրբազանա թէսլիմ իտիլմիշ, վէ պազը էրպապը վուգուֆտանտա պիթթահգըզ, մերգումուն զաթէն Պրուսատա էվլի օլտուղու հալտէ, հէր նէ սէպէպ մէպնի իսէ պիլինէմէմիշ տիր, զէվճէսիյլէ իմթիղաճ իտէմէտիկինտէն, պիր նէֆէր սազիրէ զըզ էվլատը իլէ զէվճէսինի թէրք պիրլէ, Եալովա Նահիյէսինէ թապի Շագշագ թէմիյնէ օլունան գարիյէէէ կիթմիշ, վէ օրատա իսքեան իթմէքտէ իքէն, եէրլիտէն պէտպախթ պիր զըզ իլէ տախի, Շագշագ գարիյէսինին քահանասը Տ. Կարապետ հայր մաարիֆէթիլէ էվլէնմիշ տիր։ Մերգումուն Պուրսատաքի զէվճէսինին էլեէմ պէրհաեաթ օլտուղուտա իշիտիլմէքտէ տիր։ Իմտի, Փաթրիգ խանէնին նազարը տիգգաթընը աճիզանէ տավէթ իտէրի մ

Պուրսա գազասընտա ...

ՊԷՆԼի գարիյէսի.

9 մարտ 1890.

(Մանրամ)

Պունտան օթուզ սէնէ էվվէլ կէլինճէէէ տէկին, մէտէնիյէթին հէր ֆէրայիղինի պիլմէքտէ տէկիլ իտիք, խաւարեալ իտիք, վէ նիզամնամէտէնտէ մահրում իտիք, հալպուքի շիմտի նիզամնամէմիզ վարտը, կրօն. վէ Քաղ. վէ հաթթա Ազգային ժողովարըմըզ վար տը, մէտէնիյէթտէտէ գուլաճ գուլաճ, վէ ֆարսախ ֆարսախ իլէրու կիթտի. գըրգէլլի սէնէ էվվէլ երքէքլերիմիզ գալբագ վէ սարըգ թաշըմագտա, ճիւպպէ պինիշ, վէ մէսթ իլէ բապուճ կինինմէքտէ, վէ սէտիրտէ մինտէրտէ օթուրմագտէ օլուպ, վէ գատընլարընը մեղրեմ տախի պաշլարընա եազմա ֆօթօղ պաղլամագտա, վէ եէշմագ թաշըմագտա, վէ էնթարի ֆէրահէ կիրէնմէքտէ իսիլէր, հալ պու. քի շիմտի, սէթրի բանթալօն բալթօ վէ ֆիսթանլար կիրէնտիք, շաբ. գալար գօյտուգ, պասթօն, էլտի. վէն վէ կէօղլիւք իսթիմալինէ պաշ. լատըգ, էվլերիմիզի էնվայի կիրան. պահա մօպիլեալար իլէ թէճհիզ վէ թէզեին էյլէտիք, սիւս, տարաթ, սօարէ, պալօ, եէմէք իչմէք, արա. պա ֆայթօն վէ ճէնաղէլէրտէ տէ կիշլանտալար վէ պունլարա միւմա. սիլ մօտալար վէ ալաֆրանկալար... ճիհէթլերիյլէ, ասըլ մօտաեը իճատ իտէն Փարիսլիլերտէնտէ վէ ումումի Ֆրէնքլէրտէն զիեատէ, վէ չօգ զի. եատէ հատտը հուտուտու թէճա. վուզ իլէտիք, էվվէթ, մատտէթէն հէր միլլէթտէն զիեատէ թէղատ. տիւմ իթտիք, հալպուքի բուհճա ճիհէթէ կէլինտիքտէ, հալէա, հէր միլլէթտէն կէրիտէ գալմագլըգ. ան հիճապ իյլէմէմէքտէեիզ. պու խուսուստա եալընըզ պիր միսալ պէեանիյլէ, Ազգային, Կրօնական վէ Քաղաքական ժողովարընը նա. զարը տիգգաթլարընը տավէթ ի. տէրիզ. չէօյլէքի, հալէա պու կիւն վէ պու սաաթա գատտը, Միլլէթ. ճէ էն պիւնիւք վէ էն զիեատէ մուղ. ատէս վէ միւթէնա վազիֆէմիզ, ագտը նէքեահ մէսէլէսի օլտուղու հալտէ, օլ պապտէ հիչ պիր գա. նուն վէ նիզամըմըզ պուլունմագտէ օլմասընընտան, նասըլ քի պալէա. տէքի Պուրսալընընն իքինճի պիր զէվ. ճէ տահա ալմըշ օլմասը վագասը կէօրիւլմէքտէ տիր, վէ հէր վագըթ. տա էմնալի իշիտիլմէքտէ տիր, կէ. րէք պսահճա, վէ կէրէք գաբը գօ. ճա մուարազալարընճա էնվայի ույ. ղունսուզլուգլար, հալէա տէվամ իյլէմէքտէ տիր։

Ա.ճապա, քիլիսէմիզ տախիլինտէ իճրա իտիլէճէք օլան խալահաթա տախի, խարիճտէն տիւշմէնլէր թա. սալլո՞թ մու իթմէքտէ տիրլեր...

Իշիտէնէ սիվրիսինէք սաղ,

Իշիթմէեէնէ տավուլ զուրնա աղ,

տէմիշլէ՛ր։

ԴԱՑՍԷՐԻՏԷՆ

Միւէլլիֆ,

Ճիւմէյի մուվաֆֆագըյեաթը հազրէթի Բատիշահիտէն օլմագ լազ ըէ, Դայսէրիյնէտէ պիր միւտտէթ. տէն պէրու ինչա օլունմագտա պու. լունան զուրապա խասթախանէսի խիթամ պուլարագ, իշպու մարտըն տէօրտինճիւ բազար կիւնիւ, միւ. թէսարրըֆը լիվա սեատէթլու Հայ. տար, իքինճի ֆըրգա գօմանտանը Շէրիֆ վէ միրլիվա Համտի բաշալար հազարաթը, վէ միրալայ Օսման պէյ էֆէնտի, վէ ֆազիլէթլու հաքիմ, վէ միւֆթի, վէ իտարէ աղալարը, վէ պէլէտիյնէ հէյեէթի, վէ վիճուհ վէ թիւճճարանը միւթէպէրանը պէլտէ հազրը օլտուգլարը հալտէ, մութանթան սուրէթտէ ըէսմի քիւ. շատը իճրա գըլընաբզընը միւթէա. գըպ, միւֆթի էֆէնտի թարաֆընտան տուայի վաճիպ իւլէտայի հազ. ըէթի Բատիշահի իլէ թէզեինի լիս. անը ուպուտիյեէթ գըլընարագ, գուրպանլար քէսիլմիշ տիր։

Հէր պիր քեարը, մուվաֆրգը բի. զայի թաճտարի օլան միւթէսարրը. ֆը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի թա. ռաֆընտան, էմնալի, վիլաեէթիմիզ տախիլինտէ պուլունմաեան օլ խաս. թախանէնին ինչաաթը հադգընտա իպզալ պուեուրլասուգլարը ղայրէթ վէ հիմմէթ, չայեանը թագտիր վէ մահմէտէթ տիր. հէյլէ խասթախա. նէնին թէէմինի հալ վէ իսթիգպա. լի իչին, օն պիր պին լիրաեը միւթէ. ճավիզ պիր մէպլաղ ֆաեիզիյլէ, պիր թագըմ էպնիյեէ վէ տէքեա. քինի, խասթախանէ նամընա գայտ իթտիրմիշլէր տիր. հաթթա, իշպու վարիտաթըն թէզեիտինէ տախի, սարֆը նագտինէյի ղայրէթ պու. եուրմագտա տըրլար։

Խասթախանէնի, հադգըգաթէն խասթախանէ հալ ու շէրլինէ իֆ. րազա հիմմէթ իյլեեէն խասթախա. նէյի մէզքիւր թագտիի հազագաթ. մէնտի իլզ. Միւմթազ պէյ էֆէն. տինին պու պապտէ կէօսթէրտիք. լերի զայրէթ, վէ խասթէկեան վէ աճզէեէ իզհարը հազագաթ վէ իպ. ըազը մէէսիրի ըէվիյեէթ իյլետի. կի հադգըգաթէն սէզավարը շիւք. բան տըր։

Վէլհասլ մէմլէքէթիմիզին իւմ. բան վէ սեատէթի ուղրունտա կէօս թէրիլէն հիմմէթլեր, սէվկիւլիւ Բա. տիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէ. րինէ պիր չօգ խայր տուալէր դա. զանտըրրըեօր։

6 մարտ 1890. ...

ՍՈՒՆԿՈՒՐԼՈՒՏԱՆ

Միւէլլիֆ,

Եօզղատ սանճաղը տախիլինտէ. քի գասապալարտան վէ պա խու. սուս գասապաթը միւթէճավիրէ. տէն ճէսիմ սլան գասապամըզ, 1500ի միւթէճավիզ խանէ վէ 365 գարիեէեի, վէ թիճարէթ մէր. քէզի վէ իքի թապուրը շավիլ, գայմագամըզ մագամը օլուպ, հէմ տէվլէթ վէ հէմ տէ էհալիճէ մէնաֆիի ատիտէսի մալիւմ օլան թէլէկրաֆ խաթթը, սահէյի իւմ. բանվահէյի հազրէթի ճիհանպա. նիտէ, մէմալիքի Շահանէտէ քէօյ. լէրէ վարընճահա գատար իհտաս վէ թէմտիտ վէ քիւշատ իտիլմիշ իքէն, գասապամըզընն Եօզղատտան օլան 12 սաաթլըգ մէսաֆէտէ պիր թէլէկրաֆ խաթթը թէմտիտի հագգընտա, պունտան իքի սէնէ ադտէմ միւթէպէրան վէ թիճ. ճարանը էհալի թարաֆընտան տի. րէքլերին գաթ վէ նագլ վէ ըէք. զի, թէլէկրաֆխանէնին ինչասը, մաքինա վէ էտէվաթը սահիրէնին նագլի մէսարիֆինին, վէ հաթթա իյրատ մասրաֆա վէֆա իթմէզ ի. սէ նօղսանընընն թէէտիրէսի, հիւքիւմէթի մահալլիեէեէ վատ վէ թէահհիւտ իտիլէրէք, մաա. րիֆէթի հիւքիւմէթլէ օ եօլտա պիր գաչ գըթա մաղպաթա թան. զիմիյլէ վիլաեէթի ճէլիլէեէ իրսալ վէ թագտիմ գըլընմիշ իսէ տէ, իսթիրհամը վագը տիւչարը ավգ ու թէէխիր օլտուղունտան, պունտան 7–8 մահ ադտէմ պիր գաչ իմզաեը հավի օլարագ. թէքրար, Տախիլիեէ նէզարէթ վէ Մապէյնի Հիւմաեուն պաշ քիթապէթի ճէ. լիլէլերիյլէ թէլէկրաֆ նէզա. ըէթի ալիյեէսինէ արզ վէ իս. թիրհամ իտիլմիշ օլուպ, ումումին մաղհար օլտուղու նիամը ուղէմա. տան գասապամըզընն տա հիոսէտաբ իտիլմէսինէ միւսաատ պույրու. լաճաղընա զերրէճէ շէքք օլունմա. տըզը հալտէ, միւշարիլէյհա թէ. լէկրաֆ նէզարէթի ալիյեէսինտէն ախիրէն մէվրուտ էմիրնամէտէ մանթլուպ օլան թէլէկրաֆը ալէլ ինֆիրատ թատատալէ 272 լիրա միգտարը մէսարիֆաթլա վիճուտ. բէղիյր օլաճաղը վէ պունա տա միւ. վազէնէ տէֆթէրինտէ գարշըլըգ օլմատըզը պիլտիրիլէրէք, մէպլա. ղը մէզպուր թիւճճարան վէ էհա. լի թարաֆլարընտան քեամիլէն թէսվիյեէ գըլընը իսէ, հուսուլը արզունըն միւմքին օլապիլէճէկի իյմա իտիլմիշ տիր։

Պալէատէ զինքը օլունան թէահ. հիւտաթ խարիճինտէ, ֆէտա. քեարլըգ, գուվվէթ վէ իպթի. տարլարընըն մաֆէվգ ինտէ օլտու. ղունտան պահպա, էհալի վէ թիւճ. ճարանը մէրգուման թարաֆլարընտան հիւքիւմէթի մահալլիեէեէ ճէվապը գաթի վիրիլէրէք, մար. իւզիքը էմրէ էլան հիւքիւմէթճէ ճէվապ եազըլմամըշ, վէ եազըլսա տա օ եօլտա եազըլաճաղը էմրը թապիի պուլունմուշ տուր։

Հալպուքի թէլէկրաֆ նէզարէթի ալիեէսինէ սօնրաքի կէօնտէրիլէն մազպաթա, 305 սէնէսի պիւտճէ. սինին թանզիմինտէն էվվէլ թագ. տիմ օլունարագ, տախիլի միւվա. զէնէ պույրուլմասը թալեպ, վէ թէլէկրաֆը մէզքիւրը իհտա. սընտան ալէլխուսուս հիւ. քիւմէթի Սէնիյէ վէ Խազինէյի ճէլիլէճէ հասըլ օլաճագ մէնաֆիի քէսիրէ ճիհէթլերի պիրէր պիրէր զինքը վէ պէեան գըլընմըշ իսի։

Մէմալիքի Շահանէնին ատի վէ քիւչիւք պուճագլարընտա պիլէ թէլէկրաֆխանէ պուլունընրրլտը. ղը, վէ թիւճճար վէ էհալիճէ հա. սըլ օլաճագ իսթիֆատէեի պիր թարաֆա պըրագալըմ, աչար միւ. զաեէտէլէրինտէ, հիւքիւմէթ վէ ասքէրի ումուրը միւհիմմէսինտէ, տէվլէթճէ մէնաֆիի վաֆիրէ վէ ազիմէեի ճալիպ պուլունտուղու, եանի մէսարիֆի ճիւզիյեէ իլէ ֆէ. վաեիտի քիւլլիեէնին թէէմին ի. տիլմիշ օլաճաղը, էվլեեայի ումուր հազարաթընը մաալիւմէրի օլ. տուղու սուրէթտէ, պիլ վիճուհ է. հէմմիյեէթի ֆէվգէլատէեի հաեիզ պուլունան գասապամըզընն իշպու շէրէֆի կիրանպէհատէն մահրում վէ ումումուն մէէեուս պըրագըլ. մամասընա, վէ մա մաֆիհի թէլէկ. րաֆ քիւշատընտաքի անիֆիւլէ. եան խթիֆատաթընն գըսմը քիւլ. լիսի հիւքիւմէթի Սէնիյեէ ճանի. պինէ աեիա պուլունմուշ իքէն, քեաֆֆէյի մէսարիֆին թիւճճա. րան վէ էհալիեէ աթֆ վէ թահ. միլ իտիլմէք իսթէնիլմէսինէ, բէք միւթէէսիֆ վէ միւքէտտեր օլա. բագ, օլ պապտէ մէրճիի մախ. սուս. ալիսինին հիմմէթլէրի իս. թիրհամ օլունուր։

Մ. Թ. ԹԱՀՄԱԶԵԱՆ

15 փեար. 1890.

(Մանրամ)

Սաեէյի մաամուրիյեէթվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ, անգա. ըիպ, պալէատէքի իսթիրհամընն սէմէրէսի կէօրիւլէճէկինտէ պա. թան շիւբհէ պուլունմասրզընտան, գաթի իւմիտ իտիլմէեէրէք, տէր. խաթը իթմամքիլիք նիյեէթիյլէ, իսթիրհամա տէվամտան պաշդա հիչ պիր չեեէ լիազում կէօրմէեիզ։